

Янец Леві

Пригоди дядька Лева у румунських степах

Ілюстратор: Янів Шимоні
Перекладачка: Дня Хромова

Yannets Levi

UNCLE LEO'S ADVENTURES
IN THE ROMANIAN STEPPES

Illustrated by Yaniv Shimony

Translated into Ukrainian by Anya Chromova

All Rights Reserved
Copyright © 2007 by Yannets Levi

Hebrew Language Copyright
© 2007 Kinneret, Zmora-Bitan, Dvir – Publishing House Ltd.

כל הזכויות שמורות

ינץ לוי © 2007

זכויות בעברית © 2007 כנרת, זמורה-ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ

עורכת הספר: מיכל פז-קלפ
עיצוב הספר: אורית רובינשטיין

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני,
אופטי או מכני אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט
אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

הכנה לדפוס: ח.ש. חלפי בע"מ

סידור, עימוד והפקה במפעלי כנרת, זמורה-ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' התעשייה 10, אור יהודה 60212
נדפס בישראל

Kinneret, Zmora-Bitan, Dvir – Publishing House Ltd.
10 Hataasiya St., Or Yehuda 60212, Israel

Printed in Israel

10 09 08 07 1 2 3 4 5 6 7 8

Пригоди дядька Лева у румунських степах

Янец Леви

Ілюстратор: Янів Шимоні

Перекладачка: Аня Хромова

Про український переклад

Дядько Лев — не звичайний дядько, він — дядько з оповідками. І оповідки його — не звичайні оповідки, бо дядько Лев сперечався з відьмаками, врятувався від смерті за допомогою чотирьох волосинок і був придворним блазнем у королівстві, де люди ходять на руках!

Приєднуйтеся до дядька Лева у його веселих пригодах у румунських степах. Ви ловитимете разом хмари, зустрінетесь із велетнями, боротиметесь із чортами і, можливо, дізнаєтесь дещо новеньке про життя.

«Пригоди дядька Лева у румунських степах» — книжка вигадок і перебільшень, присмачена чудовими дотепними ілюстраціями, сучасне переродження барона Мюнхгаузена.

У цій книжці ви знайдете одну з пригод дядька Лева, вперше перекладену українською мовою (переклад Ані Хромової).

Яне́ц Ле́ві (ינץ לוי) — ізраїльський письменник, володар численних премій, випустив 12 бестселерів поспіль. Серія книжок «Пригоди дядька Лева» стала сучасною ізраїльською класикою і перекладена багатьма мовами світу. Янец присвячує це видання дітям України.

Ілюстратор Яні́в Шимо́ні (יניב שמעוני) — ізраїльський художник, тато на повний робочий день. Його незвичайні, повні могутньої уяви ілюстрації прикрашають книжки для дітей, підлітків і дорослих.

Від автора

Дорогі хлопчики й дівчатка!

Мене звати Янец Леві, я письменник і живу в Ізраїлі. Я радий представити вам першу пригоду зі своєї книжки «Пригоди дядька Лева у румунських степах». Я тішусь, що ви познайомитеся з Валеріаном і Орестом, і, звісно, з дядьком Левом. Для дядька Лева, як і для мене, життя — це пригода. Та що таке, власне, пригода? Під час пригоди відбуваються дивні речі. Під час пригоди відбуваються речі страшні і, можливо, небезпечні. Під час пригоди ми часом сміємося, часом плачемо, іноді мовчимо, а іноді — кричимо щосили. Вирушаючи назустріч пригоді, ми прагнемо якомога кращого її кінця, і щоб досягти його, нам потрібно вдатись до своєї уяви, віднайти у собі винахідливість, бути творчими і добрими.

Саме так чинить дядько Лев під час своїх пригод. Я запрошую вас вирушити разом із дядьком Левом у пригоду та дізнатись, як він одного разу застряг на хмарі.

Ця книжка не прибула б до вас без кількох моїх хороших подруг і друзів із Ізраїлю

та України. Я хочу подякувати перекладачці українською Ані Хромовій; Анастасії Івашині, яка редагувала і коригувала оповідання; Вірі Моторко та Нані Тимків, які стали першими читачами; Атолі — за дизайн та верстку; Яніву Шимоні за ілюстрації; видавництву «Кінерет Змора Двір» за допомогу у виданні книжки; а особливу подяку хочу висловити Асафові Бартову, який точно знав, хто захоче взяти участь у виданні цього оповідання українською мовою. Дякую вам усім!

Ваш Янец

Ви напевне не повірите жодному моєму слову. Ви напевне скажете, що я вигадую. Може, навіть і посмієтеся з мене. Але клянусь, все, що я вам зараз розповім, — чистісінька правда. Без жодної брехні. Я нічого не вигдавав. А якщо збрехав, то... то... хай мені вуха відпадуть! Бо усе, що я хочу вам розповісти, сам я почув від свого дядька, дядька Лева.

Дядько Лев приходить до нас щоп'ятниці. Дядько Лев — не звичайний собі дядько. Тато якось сказав про нього: «Такого дядька, як дядько Лев, просто у магазині не купиш. Це дядько за спеціальним замовленням».

Але мій старший брат жодному слову дядька Лева не вірить. «То ж десять мішків гречаної вовни», — завжди каже він. Брат вважає, це теж саме, що сім мішків гречаної вовни, тільки іще нісенітніше, бо десять — більше, ніж сім. Та що він там знає? Брат думає, що оповідки — для дітей, а він уже не дитина, хоча насправді дитина, хай і старший за мене.

Так от. Я збираюсь розказати вам усе, що дядько Лев розповів мені про румунські степи. Це правда і тільки правда, навіть якщо мій брат вважає інакше.

До речі, мене звати Валеріан, тата мого звуть Григорій, маму — Ніна, а брата — Орест. Дядька Лева, як ви вже знаєте, звати дядько Лев.

Як дядько Лев одного разу застряг на хмарі

Якось у п'ятницю дядько Лев, Орест і я сиділи у дворі. День був похмурий, і ми дивились на хмари у небі. Я щомиті бачив у хмарах різні речі і форми: тигра, ящірку, людське обличчя, окуляри. І щоразу віяв вітер і ті форми змінював. Це було класно, і я сказав:

— Як класно! От би можна було кататись на хмарах.

— Кататись на хмарах? Та ну, — сказав Орест. — На хмарі неможливо сидіти. Хмари зроблені з водяної пари.

Дядько Лев глянув на небо і мовив:

— А я одного разу катався на хмарині.

— Що? Правда? — запитав я.

— Так, було зі мною таке, — відповів дядько Лев.

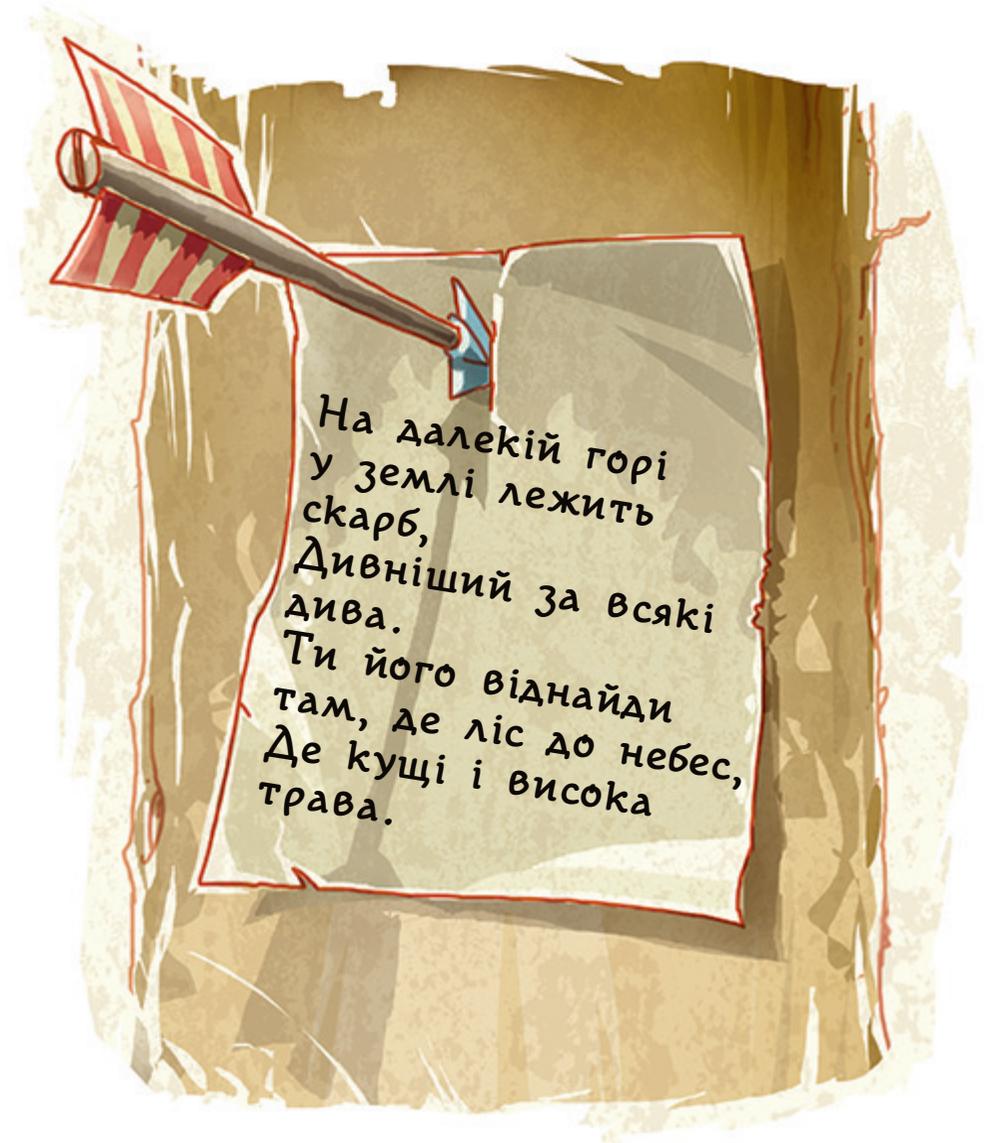
— Я пішов на компі пограю, — сказав Орест і пішов у дім, ніби й не почув слів дядька Лева. Оповідка дядька Лева його не зацікавила.

— Коли це було? Коли ти катався на хмарині? — запитав я дядька Лева.

— Коли був у румунських степах, — відповів той. — І не просто катався, а ще й застряг на ній.

— Не може бути! Що, правда можна застрягти на хмарині? — я перевів погляд із обличчя дядька Лева на хмари, що пливли у небі.

— Усе почалося під час моєї подорожі Хмарним Лісом у Країні Велетнів, що в румунських степах, — почав розповідати дядько Лев. — Я вирушив до Країни Велетнів, щоб дослідити традиції велетнів і велеток. І от якось побачив на дереві папірчик, пришпилений до стовбура стрілою. Підійшовши, я побачив, що на папірчику дещо написано. І от що саме:

На зворотному боці папірчика була намальована маленька мапа, яка описувала, як дістатись до скарбу. Я вирішив одразу рушити в дорогу і знайти його. Прослідуювавши всім маршрутом, я опинився біля підніжжя високої-високої гори. Такої високої, що вершину її було не роздивитись. Такої високої, що сягала аж до хмар!

Я став підніматись на гору. На жаль, стежкою, що підіймалася схилом, ніхто не ходив уже багато років. Тому вона заросла травною і колючками. Я мусив скакати і підстрибувати, щоб не поколотити ноги. Отак сильно я прагнув дістатись до скарбу.

Я дерся на гору, чіпляючись за траву, як за мотузки. І врешті цією стежкою-не-зовсім-стежкою вибрався на вершину. Я весь спітнів. Я весь задихався. Я весь трусився від втоми. І на додачу, я майже нічого не бачив. Лиш туман. Всеньку вершину вкривала величезна хмара. Отак там було високо і зимно.

Дрижачи з холоду, я роздивився мапу і знайшов місце, де було заховано скарб. Я рив землю руками, як той пес, і витяг величезну скриню. А відкривши скриню, побачив всередині червоний камінь, блискучий і сяйливий, отакого розміру:

Це був прекрасний камінь! Це був чудовий камінь! Такий великий! Ніколи ще я не бачив такого красивого каменя! Я простяг руку, щоб дістати камінь із величезної скрині, але тут знявся вітер, а слідом за ним рушила хмара, що вкривала собою вершину гори, та й потягла мене за собою.

Хмара пливла в повітрі, а я дивився, як віддаляється вершина гори. «Як мені тепер дістатись до червоного каменя?» — подумав я. Яке розчарування! Та я швидко забув про камінь, бо, глянувши довкола, зрозумів, що застряг на хмарі.

Дядько Лев замовк і не зронив більш ані слова.

Я не втримався і запитав:

— То що ти зробив, дядьку Леве?

— Із чим, Валеріане? — перепитав дядько Лев.

— Із хмарою! — відповів я.

— Якою хмарою? — запитав дядько Лев.

— Із хмарою, на якій ти застряг. Як ти звільнився?

— А! Із цією хмарою! — сказав дядько Лев. — Так, то була серйозна проблема. Я не знав, що мені робити. Я глянув долі, земля Країни Велетнів була далеко-далеко внизу. Велетні згори здавались маленькими, ніби піщинки, а дерева були схожі на траву. Я не знав, що робити. Як спуститись із хмари? Якщо я стрибну долі, то буде з мене млинець.

Зненацька я побачив вдалині летючі крапочки. Напруживши очі, розгледів, що ті крапочки насправді були зграєю диких гусей, яка летіла у теплі краї.

«Вони могли б спустити мене на землю», — подумав я. І став гукати:

— Рятуйте! Рятуйте! Я застряг на хмарі! Рятуйте! Рятуйте! Я застряг на хмарі!

Мій голос розносився небом, але зграя гусей була далеко, і вони не розчули мене. Вони не почули, що я кличу на допомогу. Вони не почули, що я потрапив у халепу. Я загукав знову:

— Рятуйте! Рятуйте! Я застряг на хмарі!

— Що? Що він каже, цей чоловік на хмарі? — запитав ватажок зграї свою заступницю.

— Мені здається, він кричить «Шануйте! Шануйте! Я грав на гітарі!»

Я знову з усіх сил загукав:

— Рятуйте! Рятуйте! Я застряг на хмарі!

Але диким гусям почулося: «Шануйте! Шануйте! Я грав на гітарі!», і вони, на правду загалготівши на знак пошани, полетіли собі далі до теплих країв. А я залишився на хмарі.

— І що ти зробив? — запитав я дядька Лева.

— Я не знав, що робити, — відповів він мені. — Гуси полетіли, а прилетів розчепурений крук. Крук прилетів і сів на хмару. Він витяг із пір'я дзеркальце і став роздивлятись у ньому свого дзьоба.

— О! Який гарний у мене дзьоб! О! Яке чудове у мене пір'я! О! Який же я гарний! Ке белісімо! Я просто обожнюю себе! — вихвалявся крук.

— Привіт, круче, — сказав я. — Я застряг на цій хмарі. Ти не міг би допомогти мені спуститись на землю?

— Привіт, друже, ти про що? Чому б тобі самому не спуститись?

— Яким чином? Я не маю крил. А якщо стрибну долі, то буде з мене млинець! — сказав йому я.

— Мама мія! Не може бути! Що ж ти за птах? — запитав крук.

— Я не птах, я людина.

— Кра-кра-кра, кра-кра-кра, — засміявся крук. — Ти і справді потрапив у халепу, друже, усі ж знають, що люди не вміють літати.

— Точно! — сказав я. — А якщо так, може, я міг би верхи на тобі спуститись назад до Країни Велетнів?

— Серйозно! — вигукнув крук. — Санта Марія! Куди котиться світ! Ти знаєш, скільки сил і часу я приділяю своїм перам? Якщо ти всядешся мені на спину, то помнеш мені пера! Я в жодному разі не стану спускати тебе на землю!

Нічого не допомогло. Я спробував пообіцяти крукові, що сидітиму на ньому обережно. Я спробував запропонувати, що почищу йому пера, коли ми спустимось. Пропонував навіть хімчистку. Він лишився невблаганний.

Крук полетів, сміючись:

— Кра-кра-кра, кра-кра-кра!

Я не знав, що робити. Вершини гори я більше не бачив. Хмара уже відлетіла від неї. Сонце сідало, небо темнішало, і ніч опускалась на Країну Велетнів. На обрії не було жодної пташки, земля внизу здавалась дальшою, ніж будь-коли. Я подумав: «Не потрібен мені більше червоний камінь. Не потрібен мені ніякий скарб. Лише б спуститися з цієї хмари!»

Раптом я помітив, що до хмари, на якій я сидів, звіддаля наближається іще більша хмара.

— Ой, лишенько! — вигукнув я. — Якщо дві хмари зіткнуться, спалахне блискавка, заgrimить грім, і піде дощ, і хмари полетять на землю краплинами дощу, і я... я теж впаду і буде з мене млинець!

Хмари наближались одна до одної і наближались, росли і росли, а тоді — блиск-бляск! — спалахнула блискавка! Ба-бах-бу-бух — григнув грім! І полило як із відра. Дощ ішов, а хмара маліла і маліла, зменшувалась і зменшувалась, і я знав, що от-от вся хмара випаде

на землю дощем, а я впаду разом із краплинами. Кінець кінцем останні краплини хмари полинули долі, і я з ними.

Я намагався вхопитись за них, але лиш руки намочив. «Все! Зараз буде з мене млинець!» — подумав я, падаючи на землю.

Ковтнувши чаю із чашки, дядько Лев глянув на хмари у небі із виразом нудьги та болю.

— Дядьку Лев, з тебе і правда став млинець?! — запитав я.

— Ні, з мене млинець не став, бо я на землю не впав, — став розповідати далі дядько Лев. — А впав на щось м'яке. Перевірив, чи я цілий і чи все у мене на місці. Озирнувшись довкола, побачив лише розстелену тканину, а під нею було щось м'яке і пружне, ніби желе. І здивувався: «Де я?»

Я почув голосне хропіння. Пішовши на звук, я дістався до обличчя величезної жінки. «От пощастило! Приземлився на живіт велетки», — сказав я собі.

Велетка спала і хропіла. Я обережно розбудив її і сказав:

— Дуже вам дякую! Дякую! Ви врятували моє життя!

— Ви хто? — здивувалась велетка.

— Я дядько Лев, — відповів я.

— І звідки ви взялися на моєму животі?

— Із неба, — відповів я, показуючи пальцем угору. — Я впав із небес із дощовими краплями і приземлився вам на живіт! Ви врятували моє життя. Це було справді м'яке приземлення!

— Ой, правда? — сказала велетка. — Ви уявити не можете, як я рада це чути. Мені так не подобався мій товстий живіт.

Я завжди думала, що він завеликий. І завжди його стидалась. Але тепер я знаю, що він може бути корисний. Він може рятувати людей, які падають із неба!

Я відчув, що маю віддячити велетці, і слів та прославлянь тут забракне. Тож я розказав їй про червоний камінь:

— Ви бачите далеку гору на обрії? Гору, що сягає вершиною небес? На її вершині є скриня, а у скрині лежить червоний камінь, великий, блискучий і сяйливий.

Подякувавши, велетка пішла прямо до гори. Велетка була така висока, що їй не знадобилося видиратись на вершину. Її голова сягала неба. Вона просто зазирнула між хмар, що вкривали вершину, і дістала звідти камінь. Але той не справив на неї враження. Проти здорової велетки камінь був крихітним.

— Що мені робити з таким маленьким каменем? — сказала вона і кинула його за плече.

Полетівши, камінь упав біля моїх ніг. Мені, звісно, камінь здавався дуже-дуже великим. Піднявши його, я вигукнув:

— Є! Я здобув червоний камінь!

— Ось тут і закінчується оповідка, — сказав дядько Лев.

Ми з дядьком Левом мовчки спостерігали за хмарами на небі. Сонце сідало, і хмари здавались помаранчевими, червоними і навіть фіолетовими.

За вечерею я запитав у свого брата Ореста:

— Ти знаєш, що дядько Лев насправді одного разу застряг на хмарі?

— Ой! Ну і дурниці ж він тобі розповідає.

Не можна застрягти на хмарі, — сказав брат.

— Звісно можна! — одразу відказав я.

— Бабусині казочки, — заперечив Орест.

— Не бабусині, і не казочки, а оповідки дядька Лева, — сказав йому я.

— По-моєму, це одне й те саме, — сказав Орест. — І чому це ти віриш усьому, що дядько Лев тобі розповідає? — запитав він.

— А чому б не вірити дядькові Леву? — поцікавилася мама. — Коли я була маленька, дядько Лев розказував мені багато чудових історій. От би я і зараз мала час сидіти і слухати його оповідки.

— Так, але ж це пусті казочки, — відказав Орест.

— І що? — сказала мама.

До кухні ввійшов тато.

— Скажи, ти вазони полив? — запитала мама.

— Ой, ні, — відповів тато. — Не мав часу. Треба було терміново зробити дещо по роботі.

— Ну, в мене вже сил немає на ці твої казочки, — сказала мама. — Пусті казочки.

— Бачиш? — прошепотів до мене брат. — Казочки — пусті.

— Але оповідки дядька Лева зовсім інакші, — прошепотів я у відповідь.

Вночі, заснувши у своєму ліжку, я уві сні летів разом із дядьком Левом на хмарі над Країною Велетнів, що у румунських степах.

